

Fővárosi Ítéltábla,  
mint másodfokú közösségi védjegy bíróság  
8.Pf.21.102/2014/5.

A Fővárosi Ítéltábla Danubia Szabadalmi és Védjegy Iroda Kft. (fél címe , ügyintéző: dr. Szigeti Éva jogtanácsos) által képviselt felperes neve (...) felperesnek dr. Kardos Éva ügyvéd (....) által képviselt I.rendű alperes neve (....) I. rendű és II.rendű alperes neve (....) II. rendű alperesek ellen védjegybitorlás megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2014. március 26. napján kelt, 3.P.../2013/10. számú ítélete ellen az alperesek 11. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta az alábbi

#### í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és a II. rendű alperes tekintetében a ... lajstromszámú közösségi védjegy bitorlásának kezdő időpontját 2004. május 1. napjában határozza meg, egyebekben helybenhagyja.

Kötelezi az alpereseket, hogy külön-külön fizessenek meg a felperesnek 15 napon belül 100.000 - 100.000 (Százezer-Százezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

#### I n d o k o l á s

Az elsőfokú közösségi védjegy bírósággént eljáró Fővárosi Törvényszék ítéletével megállapította, hogy az I. rendű alperes 2009. november 11. napjától azzal, hogy cégneve alatt üzemanyagok kiskereskedelmével foglalkozik, illetve „Mobil Petrol” elnevezés alatt üzemanyag töltőállomásokat üzemeltet, valamint 2011. március 19. napjától óta azzal, hogy a „m....com” domain nevet használja, bitorolja a felperes ... és ... lajstromszámú közösségi, és ...lajstromszámú nemzeti védjegyeit. Megállapította továbbá, hogy a II. rendű alperes azzal, hogy cégneve alatt üzemanyagok kiskereskedelmével foglalkozik, illetve „Mobil Petrol” elnevezés alatt üzemanyag töltőállomásokat üzemeltet 2002. február 18. napjától bitorolja a felperes ... lajstromszámú nemzeti védjegyét és ... lajstromszámú közösségi védjegyét, továbbá 2008. október 20. napjától a ... lajstromszámú közösségi védjegyét. Az alpereseket a bitorlás abbahagyására kötelezte és eltiltotta a jogsértő magatartástól.

Előírta, hogy 15 nap alatt szolgáltatassanak adatot a felperes részére I. rendű alperes a 2009. november 11. napjától, II. rendű alperes a 2008. augusztus 5. napjától elért forgalmáról, közöljék továbbá a „Mobil Petrol” üzemanyag-töltő állomások listáját, feltüntetve, hogy ezek közül melyiket üzemeltetik. Feljogosította a felperest, hogy az alperesek egyetemleges költségén megjelentesse az ítélet jogsértést megállapító rendelkező részét egy-egy alkalommal a N... című napilapban 2/47 oldalterjedelemben és a H... című hetilapban 1/6 oldalterjedelemben, fekvő blokk formájában.

Végül külön-külön kötelezte az alpereseket 408.000 forint perköltség felperes javára való megfizetésére.

A tényállásban rögzítette, hogy a felperes a jogosultja az 1974. ...-i elsőbbségű ... lajstromszámú nemzeti, az 1996. ...-jei elsőbbségű ... lajstromszámú, valamint 2008. ...-i elsőbbségű ... lajstromszámú „MOBIL” közösségi szövédjegyeknek. Mindhárom védjegy oltalmi köre egyebek mellett kiterjed a Nizzai Megállapodás 4. osztályába sorolt ipari olajok és zsírok, kenőanyagok, kenőolajok és zsírok, köztük üzemanyagok árukra. A felperes a világ legnagyobb nemzetközi olaj- és gázipari vállalata, a kőolajtermékek legnagyobb finomítója és forgalmazója. Legismertebb márkanevei az „E...”, az „E...” és a perbeli „MOBIL”, az utóbbival jelölt üzemanyag és kenőolaj termékeket világszerte forgalmazzák, szolgáltatása korszerű technológiájáról ismert.

Cégnevében az I. rendű alperes 2009. november 11. óta, a II. rendű alperes 2002. február 18. óta szerepelteti a „Mobil” szót, fő tevékenységük üzemanyagok kiskereskedelme, ők üzemeltetik a „Mobil Petrol” üzemanyagtöltő állomásokat. Emellett az I. rendű alperes 2011. március 19. napján a maga javára regisztráltatta és azóta használja a „m....com” domain nevet.

A felperes 2012. augusztus 21-én levélben szólította fel az I. rendű alperest a megjelölés használatának abbahagyására. A felek levelezést folytattak és személyes egyeztetést tartottak, de ez nem volt sikeres. A felperes 2012. november 6-án a II. rendű alpereshez is címzett felszólító levelet, de ez sem járt eredménnyel.

A felperes módosított keresetében kérte megállapítani, hogy az alperesek a „Mobil Petrol” szóösszetétel cégnevében való alkalmazásával, illetve azzal, hogy ezen szóösszetétel alatt üzemanyag kiskereskedelmével foglalkoznak, töltőállomásokat üzemeltetnek, bitorolják a perbeli védjegyeit. A kezdő időpontot a cégnev tekintetében az I. rendű alperes esetében 2009. november 11. napjában, a II. rendű alperesnél 2002. február 18. napjában jelölte meg. Az egyéb sérelmezett magatartás körében a II. rendű alperesnél a kezdő időpontot 2008. október 20. napjában határozta meg, emellett az I. rendű alperes a domain regisztrálásának napjától kezdődően annak használatával is bitorolja a védjegyeket. A jogsértést folyamatosnak állította és abbahagyásra, illetve a jövőbeni jogsértéstől való eltiltásra is kérte az alpereseket kötelezni. Ezen felül elégtételadásra és adatszolgáltatásra is igényt formált. A II. rendű alperes tekintetében az adatszolgáltatás kezdő dátumát az elévülés szabályára tekintettel határozta meg 2008. augusztus 5. napjában.

Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Vitatták az általuk használt megjelölés és a felperesi védjegyek összetéveszthetőségét. Hangsúlyozták, hogy önmagában a „MOBIL” szót nem használják, azzal a „Mobil Petrol” szóösszetétel még asszociáció útján sem azonosítható. Megjegyezték, hogy a „Mobil” szó számos társaság elnevezésében szerepel és mivel saját cégneveik bejegyzése időpontjában azokat senki sem sérelmezte, ezért jogszerű használatukhoz nem férhet kétség.

Az elsőfokú bíróság a keresetet alaposnak találta. Döntését az Európai Unió Tanácsának a közösségi védjegyről szóló 207/2009/EK rendelete (Kvr.) 9. cikk (1) bekezdés b) pontjára, (2) bekezdés b) és d) pontjára, 102. cikkére, illetve a védjegyek és földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény (Vt.) 12. § (1) bekezdésére, (2) bekezdés b) pontjára, (3) bekezdés c) és e) pontjára, 27. § (2) bekezdés a)-d) pontjaira, valamint 76/D. §-ára alapította.

Igazoltak fogadta el, hogy a perbeli védjegyek a megjelölt áruosztályban a felperes javára oltalom alatt állnak. A cégtörténetekkel bizonyítást nyert, hogy az alperesek nevükben a „Mobil Petrol” szóösszetételt alkalmazzák és közjegyző tanúsította a megjelölés honlapon való használatát, illetve próbavásárlás alapján az üzemanyag forgalmazását. A domain whoise rekorddal és kinyomtatott honlapoldalakkal a felperes bemutatta az I. rendű alperes javára regisztrált „m....com” domain név

használatát és az ott folytatott reklámtevékenységet. Mindezt az alperesek nem vitatták, de védekezésük szerint a „Mobil Petrol” megjelölések formájukban, az alkalmazott ábrás elemekben és színvilágban is különböznek a felperes által ténylegesen alkalmazott „MOBIL” logóktól. Ezt az érvelést tekintettel arra, hogy a védjegybitorlás megítélésakor a lajstromkivonatban szereplő védjegyet kell a sérelmezett megjelölésekkel összehasonlítani, az elsőfokú bíróság súlytalannak találta. Megállapította, hogy az alperesek cégnevükben, töltőállomásaik megjelöléseként és domain névként egyaránt a védjegyekhez hasonló megjelölést alkalmaznak. Érvelése szerint tekintve, hogy a szövédjegyek megjelenési formái nem kötöttek sem alakhoz, sem színvilághoz, a gyakorlat szerint a legszélesebb oltalmi körrel bírnak. A sérelmezett alperesi megjelölések teljes egészében magukban foglalják a védjegyszót, amely a „Petrol” szóval kiegészülve sem biztosít kellő elhatárolást, mivel utóbbi az üzemanyagok vonatkozásában tisztán leíró jellegű és így az átlagos fogyasztókra gyakorolt összbemomást nem érinti. Az alperesi megjelölések domináns eleme a „Mobil” szó, amit az is megerősít, hogy ez a szóösszetétel első, legszembetűnőbb, hangsúlyos eleme. Noha az alperesi üzemanyagok nevében nem szerepel a védjegyszó az összetéveszthetőség a szóösszetétel tekintetében megállapítható úgy a töltőállomásokon, mind a hirdetésekben, ezért azok feltétlenül kapcsolatba hozhatók a védjegyekkel.

Az elsőfokú bíróság egyetértett a felperessel abban, hogy a megjelöléshasználat azt a képzetet keltheti a fogyasztókban, hogy az alperesi cégek valamilyen különleges kapcsolatban állnak a felperessel. Az összetéveszthetőség megítélése körében kitért az Európai Bíróság L...-, S...-P... és C... döntéseiben foglalt megállapításokra. Annak a körülménynek nem tulajdonított jelentőséget, hogy a védjegyszó más cégek nevében is előfordul és arra is rámutatott, hogy a „Mobil” szó oltalomképességének kérdése védjegybitorlási perben nem vitatható. Utalt rá, hogy a magyar bírói gyakorlat alapján (BH.1995.397. és 2005.145. számú jogesetek) más védjegyet cégnévként sem lehet használni, illetve hogy a védjegy kizárólagos használatára való jog a gazdasági élet minden területén, így az internetes használat vonatkozásában is érvényesül, ezért a védjeggyel azonos vagy azzal összetéveszthető megjelölést domain névként a védjegy jogosultja használhatja. Ilyen indokok alapján az elsőfokú bíróság a felperes által sérelmezett magatartások körében az alperesi védjegybitorlást megállapította és alkalmazta az I. és II. rendű alperessel szemben a keresetben megjelölt, a Vt. 27. § (2) bekezdés a)-d) pontjaiban meghatározott jogkövetkezményeket. Végül kitért rá, hogy a jogsértés kezdő időpontját a felperes által igazoltak szerint fogadta el, ezt az alperesek nem is vitatták. Az adatszolgáltatás időpontját pedig az ötéves általános elévülésre figyelemmel határozta meg.

A döntéssel szemben az alperesek éltek fellebbezéssel, amiben az ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását kérték.

Fellebbezésük szerint az átlagos fogyasztónak elképzelése sincs arról, hogy a „mobil” szót ki lehet sajátítani és biztos, hogy számára sem a védjegyoaltom, sem a jogosultság nem egyértelmű, nem köztudomású. Ezért nem jut arra a következtetésre, hogy az alperesi cégek különleges kapcsolatban állnának a felperessel. Utalva a BH.2003.459. számú jogesetre rámutattak, hogy az összetéveszthetőséghez a domináns elemek hasonlósága szükséges, illetve hogy azok biztosítanak-e kellő megkülönböztetést az átlagos fogyasztók számára. Fenntartották, hogy az általuk használt „Petrol” szóval kiegészített megjelölés nem keverhető össze a védjegyekkel. A grafikailag ábrázolt „Mobil Petrol” megjelölés formájában, stílusában, színvilágában, de mint logó sem egyezik a felperes védjegyeivel és még csak hasonlóságot sem mutat. Az elsőfokú bíróság nem mérlegelte megfelelően, hogy az alperesi logó „mobil” szócskán kívüli egyéb elemei megfelelő megkülönböztetést biztosítanak az átlagos fogyasztó számára. Mindezen túlmenően a „mobil” szó a Vt. 2. § a) pontja alapján ki van zárva az oltalomból, mert az általános nyelvhasználatban elfogadott és szokásosan alkalmazzák szerte a világon.

A fellebbezés részletes indokolásában kitértek az Európai Bíróságnak az összetéveszthetőség és az asszociáció kapcsolatára vonatkozó megállapításaira. Hangsúlyozták, hogy helytelen az összefüggésükből kiragadott részmegállapításokra utalni, továbbá hogy noha az asszociáció jelentős szerepet játszik, de önmagában nem elégséges az összetéveszthetőség megállapításához. Rámutattak, hogy a felhívott ítéleti döntésekben irányadó szempontok a jelen perben is alkalmazandók. Kiemelték az elsőfokú határozat sérelmesnek és megalapozatlannak talált megállapításait és cáfolták azokat, ennek során lényegében megismételték az elsőfokú eljárásban már kifejtett érveiket. Vitatták továbbá, hogy a védjegyek 4. áruosztályra szóló oltalma kiterjedne az általuk nyújtott 35. osztályba sorolható kereskedelmi, illetve 37. osztályba tartozó töltőállomások üzemeltetése szolgáltatásokra.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta, annak helyes indokaira tekintettel.

Az alperesek fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a szükséges mértékben feltárta, abból a jogszabályok védjegyjogi gyakorlatot is tükröző megfelelő alkalmazásával jutott arra a meggyőződésre, hogy az alperesek által választott cégnév és annak a szolgáltatás nyújtása során, továbbá az I. rendű alperes esetében a domain névben való használata megvalósítja a felperes perbeli védjegyeinek sérelmét, ekként megállapítható a védjegyek bitorlása. Döntésével a másodfokú bíróság az indokaira is kiterjedően egyetértett, csupán a... lajstromszámú közösségi védjegy II. rendű alperes általi bitorlásának kezdő időpontja tekintetében látott indokot a részbeni megváltoztatásra. Ezért az ítélet helytálló indokainak megismétlése nélkül, kizárólag a fellebbezésben foglaltakra tekintettel az alábbiakra mutat rá.

A másodfokú bíróság nem értett egyet azzal a fellebbezési érveléssel, hogy az átlagos fogyasztóban fel sem merülhet annak gondolata, hogy a „mobil” kifejezést ki lehetne sajátítani. A védjegy jelentős piaci értéket képviselő vagy képviselhető vagyoni jog, aminek a más piaci szereplőtől való megkülönböztetés, illetve valamely személlyel való azonosíthatóság biztosítása az elsődleges funkciója. Az utóbbi néhány évtizedben ugrásszerűen megnőtt az oltalom alá helyezett megjelölések száma és az is megállapítható, hogy a védjegyek rendkívüli sokszínűséget mutatnak, ezért nem lehet alapos az az alperesi feltevés, miszerint a fogyasztó bármely kifejezést, ábrát, színt vagy egyéb grafikai ábrázolható megjelölést kizárna a védjegyoltalomból. De a releváns, kellően tájékozott és figyelmes fogyasztó nem is foglalkozik a védjegyképzés metodikájával, hanem csak a már létrehozott és a piacra bevezetett árujelzőket figyeli, amelyekkel rendszerint nem azonos időben és helyen találkozik, így leginkább az emlékezetében rögzült, sokszor elmosódott képekre hagyatkozhat. Az alperesi „Mobil Petrol” megjelölésben a védjegyekkel azonos „Mobil” szónak a pozicionálása, azaz az elsőkénti szerepeltetése eredményezi azt, hogy a tárgyi kifejezés vizuálisan, fonetikailag és konceptuálisan is meghatározó részévé válik az árujelzőnek. Ezen nem változtat a „Petrol” szó hozzáadása, illetve az eltérő grafikai kialakítás vagy színvilág sem, mert azok láttán legfeljebb a felperesi „MOBIL” védjegyek egy újabb változatára következtethet a fogyasztó. Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy az adott nem színes szóvédjegy oltalma a szónak bármilyen betűvel vagy módon kialakított változatára kiterjed, a kiejtésben és tartalmilag pedig még az eltérő írásmód vagy ábrázolás sem érvényesül, tehát nem küszöböli ki a formai hasonlóságon alapuló összetéveszthetőséget.

Az ellentartott védjegyek oltalma vagy megkülönböztető képességének elvesztése a jelen eljárásnak nem lehet tárgya, miként azt sem lehet érinteni, hogy ténylegesen használja-e őket a felperes Magyarországon. Nem mentesíti az alpereseket az sem, hogy a forgalmazott termékeken a

kifogásolt megjelölést nem jelenítik meg, mert ezt a használati magatartást a felperes nem sérelmezte. A felperes a megjelölés cégnévben, üzemanyagok kiskereskedelmében, illetve töltőállomások üzemeltetésében és domain névben történő használatát kifogásolta, amit az alperesek igazoltan megvalósítottak. Annak nincs ügydöntő jelentősége, hogy a védjegyek oltalma nem terjed ki az alperesek által folytatott 35., illetve 37. osztályokba sorolt szolgáltatásokra, mert a Nizzai Megállapodás szerinti osztályok egyrészt tájékoztató jellegűek, másrészt az osztályok közötti átjárhatóság megengedett és nyilvánvaló, hogy az üzemanyagok és kenőanyagok csak forgalmazással, azaz kereskedelmi tevékenységgel, illetve töltőállomások üzemeltetésén keresztül juthatnak el a fogyasztókhoz. A védjegybitorlás szempontjából irreleváns az az alperesi hivatkozás, hogy sok „mobil” szót magában foglaló cégnév és védjegy van, amelyek használóival szemben a felperes nem lépett fel, mert az a védjegyjogosult diszkrecionális joga, hogy melyiket érzi az üzleti érdekeivel ütközőnek és melyikkel szemben indít eljárást.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a Kvr. 9. cikk (1)-(2) bekezdés b) pontjai és a Vt. 12. § (2) bekezdés b) pontja, (3) bekezdés b) és e) pontjai alapján helyesen jutott arra a következtetésre, hogy az alperesek bitorolják a felperes védjegyeit. Ugyanakkor jöllehet a II. rendű alperes cégnevében már 2002. február 18. óta feltüntetni a „Mobil” szót és nyújtja alatta szolgáltatását, azonban a 000082453 lajstromszámú közösségi védjegy oltalma Magyarország vonatkozásában csak az Európai Unióhoz való csatlakozástól, azaz 2004. május 1-től hatályosult, ekként a sérelem is ezen időtől számítható. Ennek megfelelően a fellebbviteli bíróság az ítéletet részben megváltoztatta és a II. rendű alperes bitorlásának kezdetét ezen védjegy tekintetében a fenti időponthoz igazította. Egyetértett a másodfokú bíróság az alperesekkel szemben a Vt. 27. § (2) bekezdés a)-d) pontjai, valamint 76/D. §-a alapján alkalmazott jogkövetkezményekkel is.

A kifejtettek alapján a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (2) bekezdése alkalmazásával a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

Az alperesek fellebbezése eredménytelen volt, pervesztésük megítélésén nem változtat az sem, hogy a II. rendű alperes az egyik közösségi védjegyet csak későbbtől fogva bitorolja, ekként a Pp. 78. § (1) bekezdése folytán ők kötelesek viselni a másodfokú perköltséget, ami a felperest képviselő szabadalmi ügyvivő munkadíjából áll. A felperes számlákkal alátámasztotta 382.472 forintban jelölte meg költségigényét 5.75 órát 220 euró/óra díjjal számolva, 302, 35 forint árfolyam figyelembe vételével. A másodfokú bíróság a szabadalmi ügyvivő munkadíját a 24/2004. (VI. 30.) IM rendelet 2.§ (3) bekezdése alapján mérlegeléssel, az elvégzett munkával és az ügy bonyolultságával arányban állóan állapította meg, akként, hogy 3 munkaórát fogadott el a megjelölt munkadíj és árfolyamérték alapul vételével. A felperes által hivatkozott fordítás szükségességét a magas óradíj alkalmazásával értékelte, utalva rá, hogy az iparjogvédelmi ügyekben általánosnak tekinthető a képviselő idegennyelvben való jártassága. Ennek alapján a munkadíj közelítőleg 200.000 (3 x 220 x 302,35 = 199,551) forintban határozható meg, amely költséget az alperesek egyenlő arányban kötelesek viselni.

Budapest, 2015. április 28.

. Lesényei Terézia s.k.  
a tanács elnöke

. Pullai Ágnes s.k.  
előadó bírő

. Békefiné dr. Mózsik Tímea s.k.  
bíró

A kiadmány hitelűl: